

Der gælder ingen særlige etiske regler for advokatundersøgelser. Det konkluderer en nævnskendelse, hvor to advokater gennemførte en bankundersøgelse efter kundens kommissorium, uden at tidligere bestyrelsesmedlemmer kom til orde. Der er stor forskel på en dommer- og en advokatundersøgelse, siger Advokatnævnets formand, der råder til både klare aftaler med klienten og ydmyghed.

Advokatens undersøgelse er et partsindlæg

HVERKEN FORM, INDHOLD eller gennemførelsen af en advokatundersøgelse er reguleret. En advokatundersøgelse er alene en klients undersøgelse, og den advokat, der udfører den, følger klientens kommissorium. Derfor har undersøgelsen karakter af et partsindlæg.

Det konkluderer flertallet i en nævnskendelse fra juni sidste år, hvor tidligere bestyrelsesmedlemmer fra en konkursramt sparekasse har indklaget to advokater for Advokatnævnet med påstand om, at de to advokater groft havde tilsidesat helt fundamentale høringsprincipper. De tidligere bestyrelsesmedlemmer var ikke hørt, ikke underrettet om undersøgelsen eller orienteret om offentliggørelsen af undersøgelsen, som blandt andet forholder sig til deres mulige strafferetlige eller erstatningsretlige ansvar.

Historisk set har advokatundersøgelser været anvendt i årtier, men kom for alvor i offentlighedens søgelys i 1972, hvor landsretssagfører og tidligere formand for Advokatrådet, Niels Th. Kjølbye, blev bedt om at foretage en undersøgelse af en række juridiske og økonomiske spørgsmål i forbindelse med sygehusforvaltningen i

København. Opførelsen af det nye Herlev Sygehus havde skabt offentligt røre, og som Amtsrådets faste advokat blev Kjølbye bedt om at finde ud af, hvordan byggeriet havde udviklet sig.

- Klienten gik til sin egen advokat for at få undersøgt, hvad der egentlig var sket i forløbet. Det blev ikke anset for at være et problem. Når vi så i dag – 40 år senere – sætter spørgsmålstegn ved, hvilken funktion en advokatundersøgelse har, er det, fordi vi holder det op over for dommer- eller kommissionsundersøgelserne. De er lovregerede – men har også et andet tilsnit og et helt andet sigte, forklarer Jon Stokholm, formand for Advokatnævnet.

VÆRDIEN LIGGER KUN I ADVOKATENS RÅD

Når der i offentlighedens bevidsthed sker en glidning, fra at advokatundersøgelser er karakteriseret som et råd til klienten til også at varetage andre interesser, er det spørgsmålet, om der gælder nye regler for advokatundersøgelserne og dermed advokatens rolle og etiske forpligtelser?

Ifølge Jon Stokholm er det præcis, hvad nævnskendelsen fra sommeren 2012 giver svar på.

- Kendelsen tager stilling til, at advokatundersøgelsen ikke er andet end det, den giver sig ud for – nemlig en redegørelse til en klient efter klientens eget kommissorium. Redegørelserne vil være lige så forskellige som kommissorierne og de advokater, der udfører opgaverne, og værdien ligger alene i de rigtige juridiske argumenter til klienten.

- Der er slet ikke tale om, at advokaten bliver dommer, når undersøgelsen udarbejdes, og undersøgelsen vil aldrig være uvildig af den grund, at klienten selv udpeger, hvem der skal udføre opgaven. Hvis advokatens autoritet skulle være som dommerens, skulle undersøgelsen være uvildig, og det ville først og fremmest kræve, at en tredje-part gik ind og valgte, hvem der skal udføre opgaven, siger Jon Stokholm.

INGEN ER FORPLIGTET TIL AT STILLE OP

Derfor er retssikkerheden heller ikke i fare, mener han.

- Ingen er forpligtet til at stille op til det her. Hvis en advokat hører dig, er du ikke forpligtet til at deltage. Hvis du ikke bliver hørt og samtidig kritiseret, har redegørelsen ingen retsvirkning udover at være et partsindlæg. Herunder gælder selvfølgelig,

at redegørelsen skal udføres inden for gældende lovgivning – deriblandt injurielovgivningen og god advokatskik – og i sidste ende kan det blive en sag for domstolen, hvis der er en form for ansvar fra advokatens side, siger Jon Stokholm og understreger, at det tidligere har været overvejet at lovgive på området, hvilket man afstod fra.

- Man har afstået fra at lovgive på det her område for at bevare fleksibiliteten og muligheden for, at advokater kan gribe undersøgelserne an uden faste procedureregler.

Tilbage står, hvad advokaterne skal lære af kendelsen.

- Den gode advokatundersøgelse vil nøje redegøre for den metode, som man anvender, og det samme gælder for undersøgelsens rammer. Jeg vil også anbefale, at der bliver skabt helt klar enighed med klient om, hvad undersøgelsen skal bruges til. Skal den offentliggøres eller ej? Det spørgsmål er væsentligt for, hvor åbent advokaten skriver til klienten.

- Endelig synes jeg, at ydmyghed er en god ting, for der er altså ikke tale om en dommerundersøgelse, og advokatens konklusioner bør ikke fremstå som en dom.

JON STOKHOLM

Formand for Advokatnævnet, dommer i Højesteret.

NÆVNSSAGEN KORT

Der er ikke retligt grundlag for, at advokater i forbindelse med udarbejdelse af et partsindlæg skal underrette eller partshøre modparter eller andre, som kan have en interesse i undersøgelsen, konkluderer et flertal i Advokatnævnet.

“De tidligere bestyrelsesmedlemmer i X Sparekasse A/S klagede over to advokaters adfærd i forbindelse med advokaternes udarbejdelse af en advokatundersøgelse for bestyrelsen i X Bank A/S, som videreførte aktiviteterne i X Sparekasse A/S efter sparekassens økonomiske sammenbrud.

Klagerne anførte, at de burde have været underrettet om, at der blev gennemført en advokatundersøgelse, og at de i tilknytning hertil skulle have haft mulighed for at udtale sig.

Bestyrelsen i X Bank A/S oplyste i en pressemeddelelse, at man havde iværksat en ‘uvildig advokatundersøgelse’.

Advokatundersøgelsen havde blandt andet til formål at vurdere, hvorvidt der var grundlag for at gøre et strafferetligt og/eller erstatningsretligt ansvar gældende over for blandt andet den tidligere bestyrelse i X Sparekasse A/S. Undersøgelsen konkluderede, at der kunne rettes et erstatningskrav mod den tidligere bestyrelse.

Et flertal i Advokatnævnet fandt, at de to advokater ikke havde tilsidesat god advokatskik, og at der ikke i lovgivningen var fastsat regler om advokatundersøgelser, herunder om formen, indholdet og gennemførelsen heraf. Det anførtes også, at en advokat i forbindelse med gennemførelsen af en advokatundersøgelse repræsenterede klienten og således skulle varetage klientens interesser – og kun klientens interesser – i overensstemmelse med det foreliggende kommissorium og inden for rammerne af lovgivningen og god advokatskik.

Flertallet fandt ikke retligt grundlag for et krav om, at en advokat i forbindelse med udarbejdelse af et responsum/partsindlæg underretter eller partshører modparter eller andre, som kan have en interesse i undersøgelsen.

Advokatnævnets mindretal fandt derimod, at advokater i forbindelse med gennemførelsen af en advokatundersøgelse burde overholde nogle grundlæggende principper, herunder for høring af og orientering af de involverede parter, hvorfor disse medlemmer fandt, at der var sket en tilsidesættelse af god advokatskik.

Læs hele kendelsen på www.advokatnaevnet.dk.

